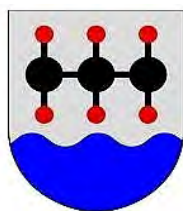


STENUNGSUND



KUNGÄLV



INLANDET

Medlem av Sveriges Släktforskarförbund

INLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENINGENS MEDLEMSTIDNING

www.insf.se

ISSN1401-7261

Årgång 28 nummer 2

1 Oktober 2020

Ordföranden har ordet

Jag hoppas ni alla har klarat er från covid-19, som vänt upp o ned på hela samhället. En del lever som vanligt och andra tar det på allvar och är försiktiga vilket jag tycker är bra. Jag tror alla vi som forskar har några släktingar som farit illa av någon pandemi.

Min morfars mormor föddes 1834 och då hon var ett halvår började koleran att härja. Hennes pappa, farfar, farmor, mormor, morbror och mostar dog och hennes mamma blev ensam kvar med den lilla dottern. Jag kan bara föreställa mig hur ledsamt o svårt det måste varit att som ung nybliven mor till sitt första barn bli alldeles ensam. Folkhälsomyndigheten ger idag sina rekommendationer och provinsialläkaren gjorde likadant förr. När scharlakansfebern gick 1879 så ansåg de inställandet av skolan som nödvändig, men för att folkskolan skulle få åtnjuta allmänt stöd måste den fortgå ett visst antal veckor på året. Trots skriftliga uttalande stängdes inte skolan i Romelanda och följden blev att febern utbröt igen och ganska allvarsamt. Lärde vi oss något av det eller styr pengarna fortfarande? Nu är semestern slut och skolorna har startat igen och vi får se om det kommer en ny våg.

Hur det kommer att bli i höst är det ingen som vet. Vi i styrelsen har bollat fram och tillbaka på olika alternativ. Jag tänker först och främst på årsmötet, om vi skulle ha bokat det sent i höst eller hoppa över i år. Förbundet säger att varje förening får bestämma själva.

Så vi beslutade att vi ställer in/skjuter upp årsmötet i år, samt inga mer aktiviteter i höst. För att kompensera er medlemmar beslutade vi att medlemsavgiften för i år gäller även för 2021.

Så i höst ska ni ta hand om er och forska hemifrån. Gå igenom er forskning, kontrollera era uppgifter. Det som du gjorde för länge sen kan vara bra att titta på med mer erfarna ögon. Har du förstahandskällor? Vi hittar så många träd på nätet och det är lockande att bara skriva av. På MyHeritage får man så många förslag och det är "lätt" att tro att det är rätt men många gånger är det alldeles tokigt. Använd träden som uppslag. Ställ dig frågan om det är rimligt. En farmor kan orimligt vara 13 år när barnbarnet föds, lika illa då en mamma är över 100 år, då har man sannolikt fel person. Har du följt alla anor i varje husförhörslängd/ mantalslängd? Har du följt alla syskonen på samma sätt? Har du gått igenom bouppteckningar även till syskonen? Bilagorna kan vara tidskrävande men är ofta de små guldkornen som vi behöver. Har ni tittat på gästgiveriböckerna? Titta på de som ligger i närheten, där de kunde stannat till innan de kom fram, där står om de var kända eller hade pass. I passen finns det bra uppgifter, dessa finns i en databas på landsarkivet. Har ni tittat på vår Facebook-sida? Där har Monica lagt ut många bra artiklar samt länkar till bra sidor.

Tack till alla er som har registrerat dödboken för vårt område 1830–1859, vi är nästan i hamn. Någon som är duktig på Norum? Det är några år kvar samt kompletteringar som behövs, hör av dig.

Arkivens dag är den 14 november och temat är svart på vitt. Läs mer på <https://www.arkivensdag.nu/>

Önskar er alla en fin höst så ses vi 2021

Hälsningar *Anette Tuores*



släktforskar- träffar

I Hembygdsföreningens
prästgårdsladugård i
Torsby vid följande datum
2020: inga träffar hösten.
2021: om pandemin tillåter:
se hemsidan.



I Biblioteket Fregatten,
Stenungsund vid följande
datum 2020: inga träffar
hösten. 2021: om pandemin
tillåter: se hemsidan.

I Biblioteket Mimers Hus,
Kungälv vid följande datum
2020: inga träffar hösten.
2021: om pandemin tillåter:
se hemsidan.

Årsmötet 2020 är inställt/
uppskjutet.

Den gemensamma
släktforskarträffen med
Orust och Tjörn är i år
inställd.

Besök gärna vår hemsida:
www.insf.se

STYRELSEN

Ordf.	Anette Tuores Marieberg 290 442 49 KUNGÄLV inlandssf@gmail.com
V.ordf.	Kenneth Bengtsson Strandvägen 9 444 31 STENUNGSUND ☎0703-100015 kenneth5604@hotmail.com
Sekr.	Barbro Siberg Skårby Station 170 442 93 KAREBY ☎0303-222671 barbro.siberg@telia.com
Kassör	Leif Magnusson Herr Arnes gata 8 442 49 KUNGÄLV ☎0709-121758 leifklv@gmail.com
Redaktör	Roger Björkstam Smällen120 442 51 YTTERBY ☎0705-223125 rbj3012@gmail.com
Ledamot	Maj Eriksson Neros väg 8 444 60 STORA HÖGA ☎0303-777562 morgan-eriksson@outlook.com
Ledamot	Margaretha Johnsson Höjer 120 442 93 KAREBY ☎0303-222703 margaretha@kareby.se
Suppl.	Monica Andersson Skålviseredsvägen 11 423 72 SÄVE ☎0304-41318 organisationmonica@gmail.com
Suppl.	Johan Larsson Lillekärr Norra 32 425 34 HISINGS KÄRRA ☎031-7949317 johanlarsson.legacy@gmail.com

REVISORER

Ord.	Roland Wentzel Bråland 402 444 93 SPEKERÖD ☎0705-579461
Ord.	Gunbritt Zackariasson Olvonvägen 37 442 77 ROMELANDA
Suppl.	Sune Hermansson Skogomevägen 18 422 50 HISINGSBACKA ☎031-551363
Suppl.	Inga-Lill Karlsson Tvetgatan 102 442 33 KUNGÄLV ☎0303-244008

VALBEREDNING

Margit Olsson Hålebäcken 181 472 91 STILLINGSÖN ☎0304-43349.
Ingela Olsson Sjöhåla 490 442 71 KÄRNA ☎0707-691384
Roy Andersson Jorsalagatan 8 442 39 KUNGÄLV ☎0303-14188

KONTAKTOMBUD (tel & e-post, se ovan)

Romelanda: Anette Tuores. **Ucklum & Spekeröd:** Sune Hermansson. **Ytterby & Kungälv:** Roger Björkstam. **Torsby, Harestad:** Leif Magnusson, **Lyeke:** Rut Karlsson 0303-225237. **Marstrand:** Lisbeth Andersson 0303-14188. **Ödsmål & Norum:** Maj Eriksson. **Hälta:** Maths Haraldsson 0722-391084. **Jörlanda:** Margaretha Johnsson. **Solberga:** Monica Andersson. **Kareby:** Kjell Persson 0703-787211.
DNA-kontakt: Barbro Parment 0708-780797 barbro@oosf.se.

Medlemsavgiften är 150:-/år. Familj 200:-/år och ungdomar upp till 18 år 50:-/år.
Vill Du gå med i föreningen! Betala in enligt ovan till bankgiro 5419-5805. **Ange ny medlem.**
Eller Swisha till 123 010 0743. **Glöm ej namn, adress och e-post.**
Gåvor mottages tacksamt.
Föreningens adress: Inlands Släktforskar c/o Anette Tuores Marieberg 290 442 49 KUNGÄLV.
Org.nr: 802430-8374. Medlemsnr. i SSF: 16196. Upplaga 220 ex. ISSN 1401-7261.

MEDLEMSBIBLIOTEKET

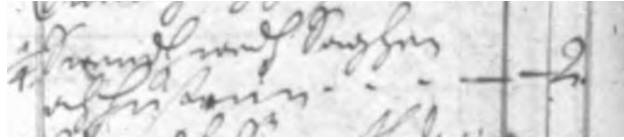
I Laggårn

Du är välkommen att låna böcker och läsa i lugn och ro hemma. Böckerna är numrerade och det finns ettblad för varje bok i en pärm, som står bredvid böckerna.
Du skriver ditt namn och telnr på det numrerade bladet och datum för lånet. När Du lämnar tillbaka boken så skriver Du in återlämningsdatum. Lånetiden är en månad. Vi har även medlemsblad från angränsande föreningar, dock ej till utlåning.

Gården Sågen i Ucklum 1700-tal

Av Rune Eyram

Sågen var 1670 ett fjärdedels Kronorskattehemman beläget cirka två kilometer väster om Huveröd och strax norr om Svartehallen. Vid denna tid bodde "Swend wed Såghen och hustru" på detta hemman.



Mantalslängd 1669

År 1683 bebos detta 1/4-dels hemman av Anders med hustru, kanske son till Sven. Under åren 1687-1690 finns även Per på detta hemman. Härefter och fram till 1700 är det dock bara Anders med sin hustru som står skrivna här.

1703 har sedan sonen Sven Andersson stått för gården. Han träffar Anna Björnsdotter och de får barnen Anders (1717-03-17) och Björn (1721-02-19). Denna familj finns kvar till 1723.

1724 är det nya människor på gården. Simon finns här nu. Han är härifrån men gammal, utfattig och tigger. 1727 har Jöns kommit hit. Även han är utfattig. Jöns finns kvar till 1729 då Lars Tönnerberg skrivs här som ogift. Han får dock tillsammans med Anna Andersesdotter barnen Pernilla (1729-08-24) som dock dör redan 1731-06-09 knappt två år gammal, och Pernilla (1733-03-18). Familjen bor kvar till 1733.

Dock har gården redan 1723 andra ägare. Den 13:e augusti 1723 har Tore Larsson och Gunne Jonsson, båda från Tönneröd, "genom skatteköp af Kongl. Maijt af Cronan blifwit ägare". Det blev tydligen en tvist om detta köp eftersom Tingsrätten för Inlands Nordre Häradsrätt i dom senare, den 22:e januari 1761 under nummer 21 vid vintertinget, gav ett "utslag" till förmån för arvingen till Tore Larsson, Anders Toresson, samt Hans Swänsson.

Då Tingsrätten nu upropade det til detta Ting instämde måhl emillan Börta Andersdotter på Timmerwik, kjärande, och Anders Toresson samt Hans Swänsson på 1/4dels Cronoskattehemmanet Sågen, swarander, berörandes det kjärandens påstående:

at swaranderne måtte upwisa sin af de förre innehafwarens åtkomstbrefwer til samma theras åboende hemmansdehl; instälte sig Parterne å ömse sidor.

Till stämningmåhlets fullgjörande upwisar swaranderne nu för Tingsrätten, Kongele Cammare Collegii Kjöpebref under d. 13 aug 1723 hwarmed the bewisa, at förre innehafwaren af thenna omtwistade hemmansdehl, Tore Larsson och Gunne Jonsson, igenom skatteköp af Kongl. Maijt af Cronan blifwit ägare, efter hwilcka swaranderne samma 1/4dels jord genom arf tillfallitt; berättandes där hos, at bemälte Tore Larson är swaranden Anders Toresons fader och Gunnar Jonson warit hans swärsons swärfader.

Kjäranden hade icke något emot frångående at påminna.

utslag

Som swaranderne på sätt som förbemält är bewisat sin och sine förfäders laga åtkomst til 1/4dels Cronoskattehemmanet Sågen, så anser Tingsrätten themed ha fullgjord hwad igenom stämningen påstådt blifwit

I släktskapt ovan anges att Gunnar (Gunne) Jonsson varit Tore Larssons svärsons svärfar. Lite konstigt, för detta borde innebära att han själv är sin svärsons svärfar. Men jag erfar att det finns ett släktskap, nämligen att Tore Larssons sonson Lars Larsson är gift med Gunne Jonssons dotter Annika Gunnesdotter.

Anders Toresson står för halva Sågen åren 1734 - 1763. Redan 1734 anges att han är alldeles utfattig men i mitten på 1750-talet försvinner denna notering. Han gifter sig 1736 med Mali Olufsdotter och får barnen Christian (1755) och Lars (1759). Anders och Malin flyttar på äldre dar till Svenshögen där de avslutar sina dagar 1781 respektive 1787.

Den andra halvan av Sågen bebos 1734 av familjen Olof Svensson, 1742 av familjen Olof Andersson, samt 1753 av familjen Hindrick Toresson.

År 1755 återfinns vi också Hans Svensson från Grössby. Hans föräldrar var Sven Andersson och Marit Börjesson i Grössby Sörgård och han gifte sig 1753 med Ingeborg Gunnesdotter från Tönneröd.

Sågen 1700-tal

När Gunne Jonsson i Tönneröd, som var ägare till 1/8-dels hemman i Sågen, gick bort 1753, ärvde 5 döttrar var sin femtedel av denna hemmansdel. Det var Ingeborg, Marit, Bengta, Gunnur och Anna. Den 20:e november 1762 säljer så döttrarna Marit i Grössby Sörgård, Bengta i Bua i Ödsmåls socken, Gunnur i Grössby och Anna i Utby i Hjertums socken sina andelar till sin syster Ingeborg och hennes man Hans Swensson för 100 daler silvermynt enligt vintertingets upbudsdom nummer 23 1763-02-07.

Utom det Hans Swensson å dess hustrus Ingeborg Gunnesdotters wägnar är ägare till en femtepart uti Ett åttings Cronoskattehemman i Sågen, belägit i detta Inlands Nordre Härad ock Ucklum Sockn, så hafwa Marit Gunnesdotter i Grössbyn med dess man Börje Swensson, Bengta Gunnesdotter i Bua ock dess man Olof Swensson, såsom ock denne sednare å sin pupills Gunnur Gunnesdotters wägnar jämlikt nu för Rätten upwist kjöpebref under d 20 november 1762 samt Anna Gunnesdotter i Udby med dess man Swen Gullbrandsson sine i förberörde åttingshemman uti Sågen tillhopa tillkommande fyra femteparter till Hans Swensson ock dess hustru Ingeborg Gunnesdotter emot Ett hundrade dahlr Smt till hwardera systeman eller fyra hundrade dahlr tillhopa afstådt ock försålt anhållandes altså Hans Swensson om upbud på merbemälte åttingshemman i Sågan, som bewiljades för honom ock dess hustru nu första gången

Lagfarten för Hans Swensson fastställdes 1763-10-05 av Tingsrätten för tredje gången.

Anders Toresson angavs tidigt vara utfattig. Hans broder Lars i Ballabo i Västerlanda socken, far till Lars Larsson, ställde upp och försåg Anders med en ko och en halv tunna utsäde så att Anders skulle ha bättre möjligheter att försörja sig. Tingsrätten dokumenterade nedanstående kontrakt 1763-05-16.

För Tings Rätten upwistes samt till den kraft ock säkerhet för wederbörande, som laglig wara kan, på begjæran, ord ifrån ord i domboken infördes ett så lydande Contract:

*Jag Lars Toresson i Ballabo ingår en Contract med min broder Anders Toresson wed Saga, at jag består honom, när han will afstå förbe.te gård Saga en ko= födsko ock ett halft tunne utsäde ock bygga i gräs källe löka ock nöta ock bruka thet skattfritt, i hans ock hans hustrus lifstid, ock skall hafwa så mycket timmer, som han bygger med ock wedebränn, så mycket som han behöfwer ock hans ko skall go i beteshage ock äng jemte the andre kreaturen, ock han skall gå hos mig framföre någon annan för samma betalning, som andra gjer honom; som jag med mitt namn betygar
Saga den 10
maj 1763.*

*Lars Torsson
i Ballabo*

Till wittne efter begjæran:

C. Biörner, Anders Jacobsson i Hufweröd

Öfwer hwilket upwisan ock i domboken intagande bewis å sjelfwa documentet lämnades.

Anders Toresson blir äldre och 1763 har hans brorson Lars Larsson tagit över med sin familj. Anders och hans hustru Malin Olsdotter flyttar till Svenshögen.

Redan på hösten 1763 köper Lars Larsson och hans hustru Annika Gunnesdotter ut Lars Thoressons ägande av 1/8-dels hemman i Sågen. Priset är då 940 daler silvermynt för vilket Lars Larsson beviljas lagfart vid tinget 1765-05-18 under nummer 21.

Uppå det attandedels Cronoskattehemman i Sågan uti Ucklum Sockn som Lars Larsson ock dess hustru Annika Gunnarsdotter af den förres faderbroder Lars Thoresson ock hans hustru Agnis Pehrsdotter, jämlikt kjöpebref, daterat den 29 september 1763, för nio hundrade fyratio dahlr Smt sig tillhandlat, hwilcken hemmansdel befinnes wara upbuden på laga härads Tingen d 5 october 1763 samt d 15 februari ock 16 maj 1764, samt derefter natt ock år kländerlöst lagstånden, bewiljades förbemälte kjøpare fasta i wanlig form

Sågen 1700-tal

Att gärdsgårdar var viktiga för gränsmarkeringar framgår tydligt av den stämning som Hans Swensson och Lars Larsson i Sågen gjorde gentemot familjerna i Huveröd, däribland ingifte släktingen Mårten Mattisson. Vid tinget 1766-10-13, under nummer 6, fastställdes en överenskommelse 1766-09-30

Uprop skjedde uti skrifteligen instämde målet emellan Hans Swensson och Lars Larsson, jordägare af 3/4 dels hemman Såga, kärander, ock samtelige jordägare i Hufweröd, Anders Jacobsson, Mårten Mattisson, Jon Rasmusson ock förmyndaren för döde Rasmus Larssons derstädes omyndige barn Anders Jonsson i Sandbacka, Swarander, uti påstående: at de sednare måtte förpliktas tillika med käranderne uprätta en ... ock förswarsgod järdesgård emellan båda parternes inägor, ock sådant i jämförelse emot hwarjes innehafwande hemmantal, tå, å kärande sidan, Hans Swensson, ock för sig sjelf samt sine medswarander Anders Jonsson i Sandbacka sig inställte, dock utan at någondera af dem från sine hufwudmän wara försedd med fullmakt; anmälandes samtel. parterne i thetta mål sålunda wara förlikte som theras nu till Rätten ingifne ock på sjelfwa stämningen skrifteligen författade förlikning innehåller hwilken upläst, ord från ord lyder, som följer:

Uti förestående stämningsmål äro wi underteknade kärander ock swarander uti wänlighet således öfwerenskomne ock förlikte: at jordägare af Nordre Hufweröd godwilligt sig åtagit till fyra femtedelar underhålla järdesgården emellan Nordre Hufweröd ock Sågas inägor; den öfrige femtedelen underhålles af Sågas åboer; men som wi funnit nödigt at förlänga samma järdesgård, så at i från det stället den tagit ända, skall han hädanefter sträcka sig ut efter grunden i sjöen Hällungen af hwilket sednare ställe eller sjöjärdesgård käraderne hälften ock swaranderne andra hälften hädanefter widmaktunderhålla. Således wara samtykt å båda sidor, betygas med våra namns underskrift, som skjedde på Såga den 30 Sept: 1766.

Hans Swensson Lars Larsson, Anders Jacobsson, Mårten Mattisson, Jon Rasmusson. För döde Rasmus Larssons omyndige barn, såsom förmyndare, Anders Jonsson i Sandbacka. Till wittne efter begjären Oluf Olsson den äldre, Olof Olsson den yngre på Skogen. Hwilken förlikning, i anseende thertill, at, å the uteblifwande parternes wägnar, någon laga fullmäktig icke war tillstädes, blott, till den krat ock wärkan, som laglig wara kan, i domboken anteknades.

Lars Larssons föräldrar i Tönneröd, Lars Toresson och Maret Bengtsdotter, börjar bli gamla, och Lars Larsson med familj flyttar hem till Tönneröd igen år 1770. Därigenom kommer nya människor till Sågen. Christian Pärsson från Tolseröd kommer hit med sin familj och även hans mor Rangella Månsesdotter.

Dock förändras denna del av Sågen när vi 1775 läser att det är ett utbruk av Christian Pärsson i Pottebacka, vilket 1776 är uppdelat så att 1/16 innehas av Nils Jakobsson och hans familj och den andra 1/16-delen är ett utbruk av Lars i Tönneröd.

För dessa två 1/16-delar står år 1779 Olof Toresson med familj för. Han kommer från Huveröd av föräldrarna Olof Bengtsson och Kirstin Olsdotter. Olof dör dock ganska snart, redan 1780-07-07 i en ålder av 52 år. Hans änka Elin bor kvar med sin son Nils som är huvudsvag.

När Hans Swensson avlider lever hans änka Ingeborg Torbjörnsdotter kvar på Sågen. Detta 1/8-dels hemman övergår 1785 till att bli ett utbruk av Jon Gunnesson i Tönneröd.

Familjerna Larsson och Gunnesson verkar vara väldigt sammansvetsade eftersom Christian Larsson med hustru Anna Hansdotter från Sågen, han är äldste son till Lars Larsson, år 1790 övertagit 1/8 och Lars Larsson änka Annika den andra 1/8-delen som utbruk. Änkan Ingeborg Torbjörnsdotter är nu utfattig.

1795 har Christian Larsson tagit över hela 1/4-dels hemmanet i Sågen. Änkan Ingeborg efter Hans Swensson bor dock fortfarande kvar här.

Sågen 1700-tal

Anders Toresson (son till Tore Larsson, Tönneröd och broder till Lars Toresson)

F cirka 1713 i Tönneröd D 1781-10-14 Vigd 1736-11-21 med Mali Olufsdotter

Barn: från Herrgusseröd. Familjen flyttade till Sågen som Anders ärvt efter fadern

Christian F 1755-05-15

Lars F 1759-07-05

Vart söner tagit vägen har inte gått att erfar. Ingen av dem finns vigd eller död i Ucklums socken enligt böckerna, så förmodligen har de flyttat ut.

Hans Swensson (son till Swen Andersson och Marit Börjesdotter i Grössby Sörgård)

F 1733-12-30 D 1782-06-28 Vigd 1753-12-28 m. Ingebår Gunnesdotter, Tönneröd

Barn: Familjen bodde i Sågen

Börta F 1755-07-18

Swen F 1758-10-22 D 1765-05-12

Anna F 1761-02-18 D 1834-08-28 Vigd 1789-10-11 Christian Larsson, Tönneröd

Barn: Familjen bodde i Sågen.

Ingeborg F 1790-08-22 D 1812-12-18 Dog av Twinsot

Johanna F 1793-07-12 D 1846-01-05 Vigd 1812-10-04 Olaus Larsson, Sågen

Familjen bodde på Sågen. Se följande sida under Christian Larsson.

Bengt F 1796-07-15 Tvilling Nöddop, dödde innan döpelsen confermerades

Catharina F 1796-07-15 Tvilling Nöddop, dödde innan döpelsen confermerades

Hans Swenssons första hustru Ingebår Gunnesdotter dog 1769-10-09, 33 år gammal.

Barn: Omgift med Ingeborg Torbiörnsdotter (dog 1819-06-29, 73 år 2 mån gammal)

Ingeborg F 1771-11-15

Gunilla F 1773-12-04

Maret F 1775-07-28

Torbjörn F 1777-11-28 D 1778-05-02 av hosta

Börje F 1779-03-23 D 1779-06-07 av bröstfeber

Isaac F 1781-01-09 D 1837-11-27 av Lungsot (i Tönneröd) Hust. Brita Jonsdotter

Barn: Familjen bodde först på Sågens Mark, sedan på Torpet Hallen No 1 u. Tönneröd

Hans F 1804-06-20 Vigd 1826-08-26 m. Anna Brita Ericsson, Tönneröd

Barn: Familjen bodde i Tönneröd, Hallen. Mer om deras barn under Grössby Södra

Inger Johanna F 1827-05-23 Vigd 1848-11-10 m. Anders Svensson

Fredrica F 1829-04-16 D 1894-07-30 Vigd 1850-11-22 m. Erik Gustaf Norberg

Greta F 1832-11-19 Vigd 1853-10-21 m. Johannes Nilsson

Johan F 1836-02-12 D 1891-05-18

Beata F 1840-11-14 D 1908-05-30

Johannes F 1807-05-20 D 1851-06-07 Vigd 1830-04-12 Christina Ericsson från

Store Gategård i Norum. Bodde i Trinnekulle under Södra Röd. Barnlösa men

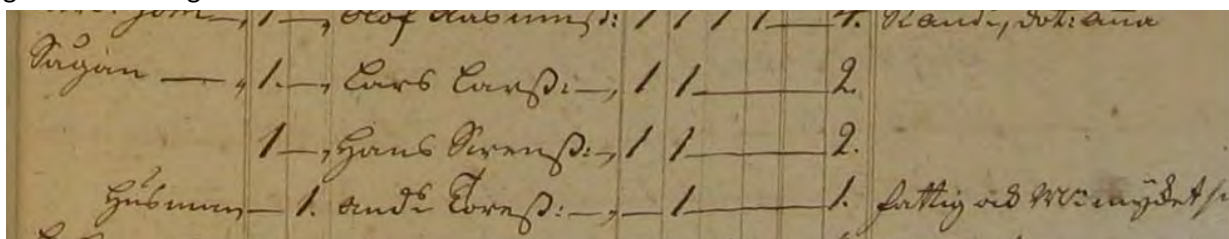
hon hade en son Fredrik. Johannes dog som backsittare i Trinnekulle

Andreas F 1809-10-29 Flyttade till Spekeröd

Sven F 1814-08-31

Malena F 1781-01-09 D 1781-01-16

Sågen Mantalslängd 1765:



Sågen 1700-tal

Bilden av Sågens Mantalslängd 1765 på föregående sida visade:

Bebos av Lars Larsson med hustru och Hans Swensson med hustru.

Dessutom som Husman Anders Toresson som är fattig ock bräcklig och mycket sjuklig.

Christian Larsson från Tönneröd. Son till Lars Larsson och Annika Gunnesdotter.

F 1754-11-02 D 1845-09-15 Vigd 1789-10-11 med Anna Hansdotter

(F1761-02-18 - D 1834-08-28) från Sågen. Christian flyttar dit.

Barn:

Ingeborg F 1790-08-22 D 1812-12-18 död i tvinsot

Johanna F 1793-07-12 D 1846-01-05 Vigd 1812-10-04 Olaus Larsson, Sågen

Barn: Johanna och Olaus bodde på Sågen

Lars F 1813-01-01 D 1816-11-16

Christina F 1815-08-10 D 1883-01-08 Vigd 1834-07-05 Olof Andersson på Skogen

Barn:

Anders F 1836-02-27 D 1837-10-09 Dog av slag

Anna Greta F 1817-09-22 D 1817-10-13 21 dagar gammal, orsak slag

Lars F 1819-04-11

Greta F 1821-02-18 D 1823-02-02

Johannes F 1824-01-01 Vigd 1846-04-13 Elin Larsdotter, N. H-röd

Lars F 1828-05-06 D 1913-12-05 Vigd 1867. Dog i Lissleröd, Grinneröd

Anna Greta F 1834-05-22 D 1916-03-03 Vigd 1853-11-13 Anders Andreasson. Grössby S

Barn: Familjen bodde på Grössby Sörgård, Anders dog 1873-11-16

Johanna F 1854-11-30 D 1943-05-02 Gift Strömberg. Dog i Göteborg domk.

Albina Olivia F 1856-09-30 D 1860-11-10

Josephina F 1859-03-26 D 1941-03-09 Vigd 1892-10-07 Karl Alfred Olofsson.

Oscar Albin F 1862-03-12 D 1947-03-01 Vigd 1892-07-31 Alma Josefina Andersdottr

Carl Alfrid F 1866-01-27

Olivia F 1868-10-14 D 1936-12-09 Vigd 1892-10-21 Herman Svensson.

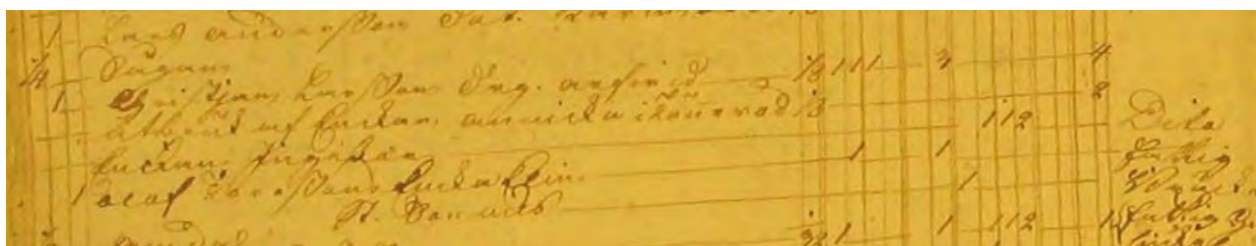
Alma Josefina F 1870-12-29 D 1955-05-30 Vigd 1892-07-31 Oskar Albin Anderson

Emil Julius F 1871-03-30

Bengt F 1796-07-15 Tvilling. Nöddop, dödde innan döpelsen confirmerades

Catharina F 1796-07-15 Tvilling. Nöddop, dödde innan döpelsen confirmerades

Anm: Oscar Albin Andersson och Alma Josefina Andersdotter ovan är syskon som gift sig!



Sågan Mantalslängd 1790

År 1790 återfinner vi Christjan Larsson och hustru med 1/8-dels hemman i Sågen och med drängen Arfwid

Sågen 1700-tal

Det andra åttondedelshemmanet är ett utbruk af Enckan Annicka i Tönneröd.

Dessutom bor här änkan efter Hans Swensson, Ingebår (Torbjörnsdotter). Även änkan Elin efter Olof Toresson och hans styvson Nils. Båda änkorna är utfattiga och Nils står som bräcklig.

Ställe	Ägare	Skatt	Övrigt
Sågen	Jon Gunnarsson	4/15/11	41 12
Amdahl	Jon Gunnesson	10/1/1	37 13/1

Sågen Mantalslängd 1800

1/4-dels skattehemman. Christian Larsson och hustru med en dräng och en piga. Desutom är angivet en son och två döttrar under 15 år. Döttrarna är Ingeborg (1790) och Johanna (1793) men vem sonen är går inte att finna. Under detta hemman bor också änkan Ingeborg.

På följande sidor bouppteckning efter Ingeborg Gunnesdotter på Sågen. Ingeborgs tillgångar bestod bland annat av fastigheten: Rusthåld et Crono Skatte hemman Sågen. Ingeborg ägde som "arfwejord" en femtedel och fyra femtedelar har Hans Swensson köpt av Ingeborgs systrar varför ett fastebrevt av den 6:e oktober 1764 utvisar ett värde av 500 Rdl.

Anno 1770 den 16 januarj blef efter wälborne Lagman herr Johan Broströms gunstiga förordnande, Boo=uptedning och wärderning förRättat på then egendom som befands utti stärbhusset efter sah.In af.In hustrun Ingebårg Gunnesdotter i Sågen i Ucklum Sochn, hwilken egendom kommer när gälden är lagl.n at dellas emellan änkemän Hans Swensson, och dess med sahl. hustrun sammanaflade ock i lifwet qwarlåttan, 3 omyndige barn, ... Swen Hansson, samt döttrarna Borta ock Gunnur Hansdöttrar. Wid förrätningen war änkieman sielf tillstädes ock Egendomen sielf upgaf; samt å de omyndigas wägnar des moderbroder Jon Gunnesson i Tönneröd, samt barnas modersösterman Oluf Swensson i Bua, ock Börje Swensson i Grössbyn. Egendomen befands som foljer nembl.n.

Som lös egendom värderas sedan att en "Dragonehäst och Munderning afgådt till ... ock blef bortta". Som övrig lös egendom värderas under "Kopper" 1 Brännewinspanna med hatt och piper väger 38 marker". Under "Tenn" återfinns bl.a. "2ne talrickar".

På gården fanns även 4 kor, 1 tjur, 2ne märrar, 8 får, 1 sugga samt 1 vit "Gullhäst". Samtliga kreatur var totalt värderat till 202 Rdr.

Gårdens utsäde bestod av korn, ärtor, råg, havre, härfrö och hampafrö. Detta värderades då till 28 Rdr 6 ö.

Sedan räknas åtskilliga verktyg upp, bl.a. flera olika sorters hyvlar, borrh, sågblad o.s.v.

Sågen 1700-tal

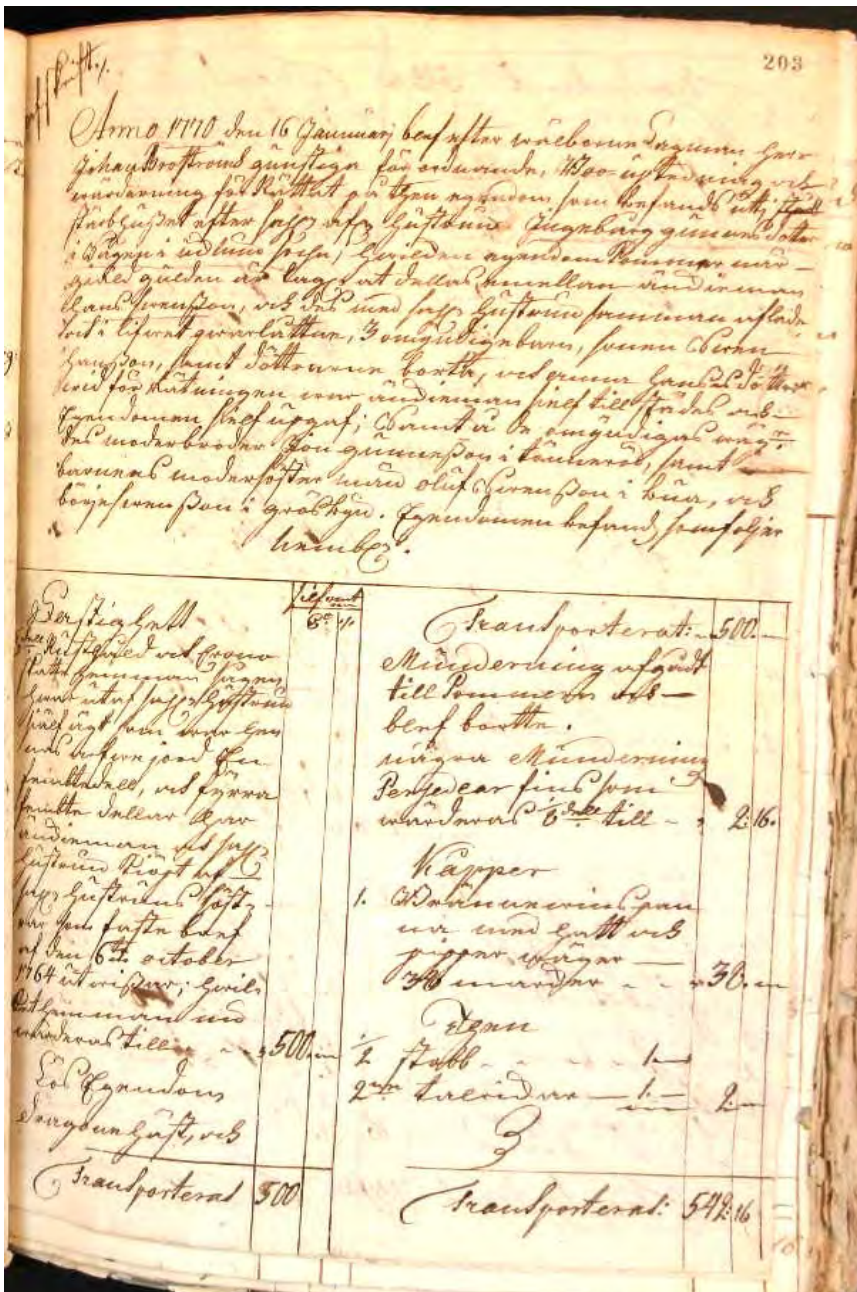
Bland dåtidens fordon hittar vi 1 Skiutskärria, 1 höökiärria, 1 klöfsadell, 1 kläder manssadell och ett bedsell samt 1 qwinssadelträ med stigliär.

"På nordre Låftett" finns t.ex. 1 gl ölfjärding, 1 Brännewinstunna och en hel del annat smått.

"I stugan" hittar vi också en massa småpryttlar. T.ex. Järnlampe, sillingebonkar, boteljer om 5 stobbm, mm, mm. Sedan fortsätter uppräknigen med "I kammaren och kiällaren", "hogit wircke", "Sahl. Hustruns gång kläder", "Säng kläder" och allt avslutas med "1 pepperqwarn" för 6 s. Sammanlagda tillgångarna värderades till 977 dlr 18 ö.

Därifrån dras alla skulder. Först återfinns en skuld till Ingeborgs syster Gunnur Gunnesdotter om 200 dlr + ränta sedan 1763 med 3 procent, eller 42 dlr, summa 242 dlr. Till Lars i Komperöd också 200 dlr + ränta a 4 procent från 1766 eller 32 dlr.

Härutöver återfinns en mängd skulder varibland vi hittar skulder till Lars Toresson och Lars Larsson i Tönneröd och Jon i Huveröd. De fattigas dell uppgår till 1 dlr 7 ö. Nettobehållningen uppgick således till 135 dlr 18 ö.



Till vänster sida 1
Ovan sida 2

Soldatforskning

Om jag har en soldat i släkten. Hur gör jag för att få veta mer? Vi tar här exemplet soldaten Nils Andreasson Skön från Solberga, boende i Ytterby.

Nils Andreasson född 1827-02-06 Solberga (O) C:7 (1831-1860) Bild 39 / sid 69 (AID: v992.b39.s69, NAD: SE/GLA/13493) i Nolby i Solberga. Han gifter sig med Beata Andreasdotter född 1833-10-10. Familjen bor i Hvena Öfvergård i Ytterby mellan åren 1858-1871. Nils är soldat.

Personernas namn, stånd, embete, yrke och näringsfång, (bäckstuga- inhyses- och fattighjon), nationalitet (om främmande), lyten (svagsinta, blinda, döfstumma).	Födelse-			Aktenskap		Flyttat		Död.
	År.	Mån. och dag.	Ort (socken i Län, stad).	Gift. Enkl eller Euka.	Kopior.	från (socken i Län, stad, eller pagna i Husförbörre-boken).	År, månad och dag.	
1. Nils Andreasson Skön Soldat 11/214	1827	2	Solberga		II			
2. Beata Beata Andreasson	1833	10	10		II			1869 11/10
3. Beata Beata Andreasson	1833	10	10		II			
4. Son Carl Alfred	1868	10	7					1869 7/10
5. Dotter Augustina	1867	10	7					1868 7/10
6. Augustina Beata Andreasson	1866	12	7			Tega Mellan	1866	1867 8/2
7. Dotter Margareta Andreasson	1868	12	7					
8. Son Anders	1870	10	11					

Figur 1. Källa: Ytterby (O) Al:20 (1859-1871) Bild 64 / sid 61 (AID: v2071.b64.s61, NAD: SE/GLA/13652)

[Tillbaka till träfflistan](#)

SKÖN Nils

Släktnamn: Andreasson

Född: 1837

Död: -

Antagen: 1858

Avsked: 1884

Centrala Soldatregistret

Soldaten

Övriga soldater vid rote/rusthåll

Aktnummer: BR-03-0014-1858

Regemente: Bohusläns regemente

Rote: Hvena

Kompani: SÖDRA

Socken: YTTERBY

Torpnummer: BR-03-0014

Figur 2. Soldatregistret Källa: <http://soldat.elektronikhuset.it/dbrecord.sv.aspx?id=372559>

Genom att gå till Soldatregistret och söka kan man hitta mer information.

I Soldatregistret får vi veta att Nils blev antagen 1858 och han fick avsked 1884. Avsked dvs. han slutade som soldat. Han tillhör Bohusläns regemente. Aktnummer: BR-03-0014-1858 ger mer information att söka vidare i. BR står för Bohuslän Regemente och 0014 är soldatnumret och 1858 är året Nils blev antagen.

Vi går in i generalmönsterrullorna för Bohusläns Regemente och väljer år 1860 eftersom det inte finns någon rulla för 1858. Här hittar vi Nils Skön som soldat nr 14 i Södra kompaniet.

I Soldatregistret kan man även få fram vilka andra soldater som genom åren tjänstgjort på samma soldattorp som Nils tjänstgjorde på.

Soldatregistret är en andrahandskälla. Användaren ansvarar för kontroll av uppgifterna mot originalkällorna. Informationen ur registret citeras som "Centrala soldatregistret".

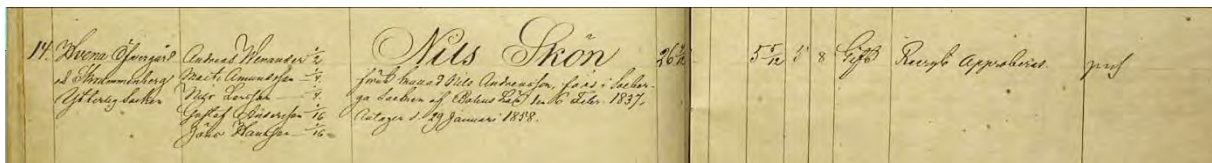
Aktnummer	Namn
BR-03-0014-1694	PERSSON Per
BR-03-0014-1803	KRANTZ Anders
BR-03-0014-1772	SPARGREN Petter
BR-03-0014-1762	RUNSTRÖM Jacob
BR-03-0014-1689	LINDFELDT Lars
BR-03-0014-1734	BRUN Lorentz
BR-03-0014-1714	WINBERG Nils
BR-03-0014-1708	SWART Pehr
BR-03-0014-1795	WACKER Pehr
BR-03-0014-1825	LUND Berndt
BR-03-0014-1884	BERGSTRÖM Emanuel
BR-03-0014-1777	LUND Anders
BR-03-0014-1808	LUND Eric
BR-03-0014	ANDERSSON Peter
BR-03-0014-1737	LARSSON Sifwar
BR-03-0014	LUND Anders
BR-03-0014-1739	FRIBERG Lars

Figur 3. Soldatregistret Källa: <http://soldat.elektronikhuset.it/dbrecord.sv.aspx?id=372559>



Figur 4. Generalmönsterrulla år 1860. Källa: Generalmönsterrullor - Bohusläns regemente (O) 645 (1860-1863) Bild 1330 (AID: v374176a.b1330, NAD: SE/KrA/0023)

I Generalmönsterrullan för år 1860 och Vena Öfvergård får vi veta att soldaten Bernt Lund har slutat som soldat 22 juni 1857. Nils Skön förut kallad Nils Andreasson, född i Solberga socken af Bohuslän den 25 april 1837, antagen den 29 januari 1858. Visserligen är födelsedatum felangivet, för enligt födelseboken är han ju född den 6 februari 1837 och även enligt husförhörlängden i Ytterby. En felskrivning helt enkelt. Han får namnet Skön när han blir soldat. Nils 23 år 2/12-dels år gammal. Han har tjänstgjort 2 år 5/12-dels år som soldat. Han är 5 fot och 7 tum lång och ogift när han antas. Efter år 1855 är 1 fot=0,2969 meter och 1 tum är 2,96 vilket betyder att Nils är cirka 169 cm lång.



Figur 5. Generalmönsterrulla år 1863. Källa: Generalmönsterrullor - Bohusläns regemente (O) 645 (1860-1863) Bild 4300 (AID: v374176a.b4300, NAD: SE/KrA/0023)

I Generalmönsterrullan för år 1863 och Vena Öfvergård är Nils 26 år 4/12-delsår. Han har tjänstgjort 5 år 5/12-delsår som soldat, Han är 5 fot och 8 tum lång. Dvs, cirka 172 cm lång. Han har blivit lite längre och han är numera gift. Så här kan man följa en soldats liv i generalmönsterrullorna.

Monica Andersson

När Carl Michael Bellman sökte kyrkoherdetjänsten i Torsby

När kyrkoherde Anders Jeurling i Torsby dog 1789 sökte Carl Michael Bellman tjänsten efter honom. Han sökte inte tjänsten för egen räkning utan för kyrkoherde Johan Erik Wiraeus. Johan Erik Wiraeus var kyrkoherde i Marstrand sedan 1783, men villkoren i Marstrand var dåliga så han ville komma till ett pastorat som gav bättre avkastning. Hans hustru Anna Maria kontaktade Bellman och bad honom författa en versifierad ansökan, som han skrev den 24 januari 1790, att Wiraeus skulle få Torsby som personligt prebende. Maria skickade in ansökan i eget namn och den löd enligt följande:

*”Bland det folk, som troget hastar
till sin Kung på denna dag,
är, Ers Majestät, just jag,
en som mig i stoftet kastar
med en blödig blick till skyn.
Hit ur Marstrands klippor buren
ser jag lyckans väg avskuren
och en dimma för min syn.*

*Till min bygd och mörka kula,
sänd, Ers Majestät sin nåd!
Fyll vårt tomma husgeråd
med en mer tillräcklig smula
inom Torsby ringa tjäll!
Om vår Kung vårt armod kände,
blev visst Torsby vårt prebende
och min gubbe glad och säll.”*

Men Wiraeus fick inte tjänsten trots att det var Bellman som hade skrivit raderna. Istället utnämndes komminister Gunnar Hyllén i Starrkärr. Gunnar är känd som stiftets förste och flitigaste potatisodlare. Hur gick det då för Wiraeus? Han blev kvar på Marstrand till han dog 1809. Men han blev utnämnd till slottspastor på Karlsten och själavårdare åt fångarna på fästningen.

Källa: Den svävande biskopen och andra märkligheter i Göteborgs stift av Carl Henrik Martling.

Insänt av Monica Andersson.



Porträtt av Bellman av J T Sergel.

Anna Britta Andersdotter (1843-1921)

By Joy W. Stubbs, 2nd great-granddaughter, 2008, 2019

Tack till Joy W Stubbs för rätten att publicera

Tack till Leif Magnusson för översättning

Anna Britta's familj på Vitsten Övergård i Solberga socken.

Far Anders Andersson	född den 29 mars 1790 i Solberga socken, död 1879 i Solberga
Mor Catharina	född den 8 december 1799 i Solberga socken, död 1869 i Solberga
Son Anders	född den 1 maj 1826, död 1901 i Hoytsville, Utah
Dotter Beata	född 10 september 1828
Son Carl	född den 30 maj 1830, död 1909 i Örgryte
Son Lars	född den 29 januari 1833, död 1870 i Örgryte
Son Johannes	född den 26 juli 1835
Son Alexander	född 1 januari 1838
Dotter Lotta	född 27 maj 1840, död 1914 i Jörlanda
Dotter Anna Britta	född 17 juli 1843, död 1921 i Brigham City i Utah

Mormondopet

Anna Britta Andersdotter var inte ens 20 år gammal när hon döptes i "Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga" den 1 juli 1863. Dopattesten visar att Anna Britta både döptes och konfirmerades av A.P. Söderberg i Göteborg.

Kä och bevisat		Kä och bevisat		Kä och bevisat	
Döpta		Döparens Namn		Konfirmerade	
Data		Data		Data	
Månad		Månad		Månad	
år		år		år	
Stället		Stället		Stället	
Namnet		Namnet		Namnet	
1		1		1	
Juli		Juli		Juli	
1863		1863		1863	
Göteborg örgryte		A. P. Söderberg		A. P. Söderberg	

Det står i dopattesten att Anna Britta är född den 19 juli, födelseboken har 17 juli som födelsedatum.

Hennes äldsta bror Anders, hade lämnat traditionella lutherska kyrkan för mormonerna föregående år, den 24 maj 1862. Anders emigrerade till Utah i USA den 20 april 1863. Han skulle utan tvekan ha glatt sig över dopet om han hade varit kvar i Sverige. Anders var också med i samma Göteborgs gren av "Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga" som Anna Britta var. Anna Britta längtade säkert efter att följa efter honom till det "utlovade landet" av Sion.

Avresan till Amerika

Anna Brittans mor, Catharina, dog i november 1869. Annas emigration till Utah hittar vi 8 månader senare i kyrkböckerna. Flera samtida register kan berätta historien om denna utvandring. Totalt lämnade 348 mormoner Skandinavien på denna resa, varav 10 personer kom från Göteborg.

Gruppen av skandinaver leddes av president Jesse N. Smith från Utah, som just hade avslutat ett framgångsrikt uppdrag i Skandinavien. Resenärernas pengar deponerades hos Jesse Smith. De lämnade Köpenhamn den 15 juli 1870 ombord på ångbåten Milo. S/S Milo var byggd 1865 för rederiet Thomas Wilson Sons & Co i Hull. Emigranterna anlände till Hull, England, på kvällen den 18 juli. De fick då en måltid och sedan gick de till järnvägsstationen där de fortsatte sin resa på järnvägen till Liverpool, som var deras avgångshamn till USA. De tre dagarna på Nordsjön, under resan från Köpenhamn till Hull, var händelserika och till och med trevliga. En sju år gammal flicka, Ida Outzen, blev våldsamt sjuk på överresan. Hon dog sedan på tåget medan de var på väg till Liverpool. När de anlände till Liverpool natten den 19 juli, gick sällskapet ombord på ångfartyget Minnesota.



Ångaren Minnesota på 3008 bruttoton var byggd 1867 för rederiet Guion Line i Liverpool. Hon transporterade totalt 3.907 Mormonemigranter till Amerika. Ångfartyg underlättade överfarten till Amerika, framförallt genom snabbare sjöresa. Tredje klassen var dock trång, bullrig, saknade integritet och vanligtvis stank den av sjösjuka.

Fartyget avgick dagen efter Anna Brittans ankomst till Liverpool, på morgonen den 20 juli 1870. Omkring klockan 10 den 1 augusti anlände fartyget till New York. Broder WC Staines var passageraragenten för de utvandrande mormonerna. Han kom ner för att möta skeppet i Castle Garden. Både bagage och emigranter kunde han framgångsrikt navigera genom tullen.

Anna Britta och de andra lämnade Jersey City ombord på en järnvägsvagn omkring klockan 16.00. De nådde inte Philadelphia förrän på morgonen nästa dag (onsdagen den 3 augusti). Samma dag åkte de med tåget till Pittsburgh i Pennsylvania. Järnvägsvagnarna var överfulla och dessutom var det varmt ute. När de kom till Pittsburgh, cirka 23.00, leddes mormonerna av president Smith över ett antal spår som samtidigt trafikerades av tåg. Slutligen var alla säkert inkvarterade i deras logi för natten.

När sällskapet lämnade Pittsburgh morgonen den 4 augusti bytte de tåg. Smith rapporterade att de nya vagnarna var ännu smutsigare och trängre än dem de haft förut. Dessutom startade stationschefen tåget innan alla passagerare var ombord. Smith tog saken till järnvägskontoret och han och de övriga som inte kommit med tog ett expresståg och hann ikapp de andra vid middagstid.

Resan förblev dock skrämmande. När de nådde Crestline hade några "irländska råskinn" siktat in sig på gruppen som då skulle ta natt-turen till Fort Wayne. Lyckligtvis var antalet poliser tillräckligt för att skydda dem. Gruppen nådde Chicago klockan 20 på fredagen den 5 augusti. President Smith hade tidigare telegraferat till chefen för Northwestern i Chicago och fick där fler vagnar för att lindra trängseln i det varma och fuktiga vädret. Strax efter att de korsat Mississippi vid Clinton, på en stor bro, passerade emigranterna vraket av ett godståg. Det hade blivit förstört genom urspårning på grund av de ständiga regnen de senaste dagarna.

Eftersom det var sabbat den 7 augusti, lämnade inga tåg Omaha. Folk från Utah predikade flitigt för att försöka få de resande mormonerna att stanna där, men de var alla fast beslutna att fortsätta.

Gruppen anlände till Ogden, Utah den 10 augusti och arrangemang gjordes för att bagaget skulle fortsätta till Salt Lake City. I Kaysville möttes de av Brigham Young, samt kyrkans förste ordförande. De passerade genom vagnarna och skakade hand med passagerarna. När de sedan anlände till Salt Lake City fick immigranterna tillfälligt boende i den tionde byggnaden. Järnvägen hade kommit till Utah bara ett år tidigare, och tåget som Anna Britta anlände med, var det största som någonsin kommit till Salt Lake City, elva personvagnar och fem bagagevagnar.



Endowment House i Salt Lake City

Asmus Jorgensen tog följande år också ångbåten Minnesota för resan till Amerika. Han reste tillsammans med en 14-årig flicka, med namnet Harriet Sandberg. (Hon blev en andra hustru till Asmus tre år senare). Bara en månad efter att Asmus hade anlänt till Salt Lake City, gifte han sig med Anna Britta Anderson i Endowment House i Salt Lake City den 14 augusti 1871. Dessa två kan tidigare ha varit bekanta, kanske till och med trolovade i Sverige eller Danmark. Vi vet att Asmus var i Sverige 1869 eftersom han är antecknad i Stockholms filialregister, sedan han åter döpts samt uppgift om hans utvandring 1871. Asmus och Anna Brittas första son Alfred, föddes i Salt Lake City.

Anna Brittas familj i Utah, USA

Make: Asmus Jorgensen, född den 9 juni 1844 i Vejle, Danmark. Död 1916 i Salt Lake City, USA.

Maka: Anna Britta Anderdotter, född 17 juli 1843. Död 1921 i Brigham City i Utah, USA.

Son: Alfred Jorgensen, född 3 maj 1872 i Salt Lake City. Död 1943 Brigham City

Gift 18 september 1900 med Mary Caldwell

Omgift 24 december 1910 med Johanna Nielsen

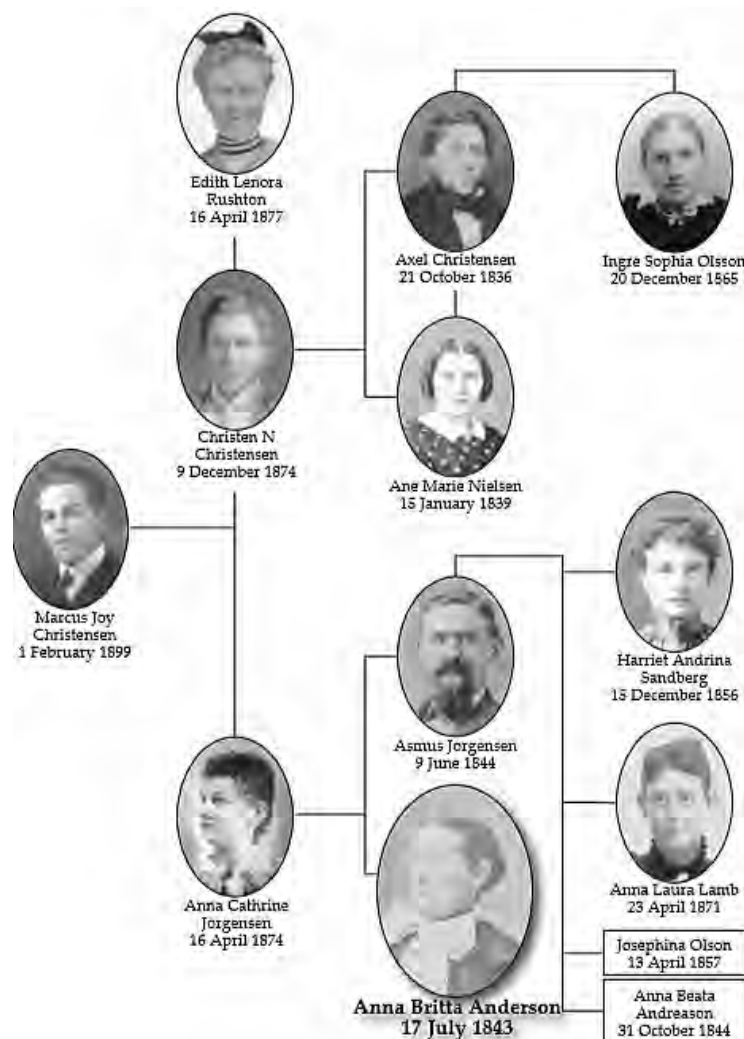
Dotter: Anna Cathrine Jorgensen, född 16 april 1874 i Brigham City. Död 1903

Gift 11 juli 1894 med Christen Christensen

Son: John Lawrence Jorgensen, född 8 september 1876 i Brigham City. Död 1942 i Provo, Utah.

Gift 9 jun 1897 med Anna Amanda Malmrose.

Omgift 9 april 1924 med Isabella Augusta Crafts.





Brigham City 1875. Brigham City ligger cirka 10 mil norr om Salt Lake City.

Anna Britta bodde enligt officiell uppgift i Brigham City i 48 år och sammanlagt i USA i 52 år, vilket skulle betyda att hon invandrade 1869 och flyttade till Brigham City 1873. Vi vet dock att 1870 var året för hennes invandring. Den 30 mars 1874 gifte sig Asmus med sin andra hustru, Harriet Sandberg, i Endowment House i Salt Lake City. Det är alltså oklart när flytten till Brigham City gjordes.

Anna Brittans första dotter, Anna Cathrine, föddes i Brigham City den 16 april 1874, mindre än en månad efter Asmus och Harriets äktenskap. Harriet, fick en son i Brigham nästan exakt ett år senare, den 13 april 1875. Därefter födde Anna Britta en son, John Lawrence den 8 september 1876 och Harriet fick Lorinda Cecelia i december 1876.

Det var framgångsrika år i Brigham på grund av Brigham City Co-op. Kooperationen grundades av Lorenzo Snow för att ge jobb i Brigham City och för att göra invånarna självförsörjande. Det finns bevis som tyder på att Asmus arbetade som en skåptillverkare i Brigham City redan innan Co-op inrättades. Med Asmus stora och snabbt växande familj samt den stora danska befolkningen i Brigham verkade det vara en idealisk plats för dem.

Separation

Den speciella välsignelse som gavs till Anna Britta 1875 talar om välstånd och frid, att hennes invandring till Utah gavs henne av Herren, och att hon övervakades av skyddsänglar. Hon lovades att hon skulle få styrka och nåd för varje dag. När vi känner till händelserna som följde kan vi undra och kanske gissa oss till de problem hon stod inför. Det kan hända att hon och Asmus hade det svårt med sitt äktenskap eller att hon kämpade med principen om månggifte. Oavsett vad hennes personliga prövningar kan ha varit, vet vi att Brigham Co-op upplevde en serie kriser i slutet av 1870-talet. Asmus flyttade då sin fru Harriet och hennes barn och även Annas son, Alfred, till Nephi. Där födde Harriet en son, Enos, i december 1878. Harriets äldsta son, Amus, dog i september samma år. Återigen är den exakta tidpunkten för flytten oklar. Vi vet inte om hans död var den avgörande orsaken för att lämna

Brigham eller om han dog efter att familjen nådde Nephi. Det var verkligen svåra tider för familjen Asmus Jorgensen

I motsats till den kringvandrande livsstil som Asmus tycktes dras till som artist och stenhuggare, förblev Anna Britta bosatt i Brigham City resten av sitt liv. Anna Britta var inte framgångsrik när det gällde handel med världsliga varor. Hon verkade dock vara väl förankrad i Brigham-samhället som kretsade kring kyrkan och småstadsborgerliga händelser. Hennes uppgifter finns nämnda i Brigham City's första församling, tillsammans med Anna Cathrine och Lawrence.



Spårvagnar i Salt Lake City omkring år 1900.

Anna Brittas dotter Anna Cathrine, talar om sin mamma som ofta besöker familjen Christensen och andra, samt gör resor till Salt Lake City och till lagunen. Hennes bror Anders, (eller Andrew som Anna Cathrine kallade honom) och hans familj bodde i Hoytsville. Under åren 1900-1901 (när vi har brev för att avslöja detaljerna i deras liv) pratar Anna flera gånger om besök till eller brev från familjen och hennes kusin Louise. Anna Britta ville inte åka dit och stanna där som Anna Cathrine gjorde, av rädsla för att vara en börda eller förlora sin självständighet. När hennes son, Lawrence försökte övertala henne att komma ner till Calder's Park, där han spelade kornett, sa Anna Cathrine, "naturligtvis kommer inte Anna Britta". Hon kommer aldrig att lämna Brigham City även om alla andra skulle göra det.

Men när Anna Britta's bror dog i april 1901 i Hoytsville, sa hennes dotter, "Naturligtvis ville mamma gå till begravningen". Mamma kommer att stanna ungefär en vecka eller tio dagar. I Anna Cathrines brev läser vi också om ett erbjudande som Asmus gjorde till Anna Britta om ett hus och mark i Ferron. Hon avvisade honom, kanske för att hon också var mottagaren av skvaller om sin make och hans andra hustru. Han gifte sig med Anna Laura Lamb i maj 1886 i "St. George Temple". Asmus och Harriet var nu separerade, och hon ville be om skilsmässa till honom 1902.

Fru Cheels hade ett barnbarn (en flicka) som bodde i Panguich. Hon kände min far och hans hustrur och barn och sa att de ibland drabbades mycket av brist på mat och kläder. Det var inte bra för Harriet som nu hade lämnat familjen för att ta hand om sig själv och nio barn.

Föräldrarnas skilsmässa var en källa till sorg och ändå en erfarenhet för Anna Cathrine. Hon skriver:

Jag upptäckte att separationer inte bara ger sorg och smärta. Jag har lärt mig att det är bättre att leva tillsammans med några få prövningar än att leva isär och vara oberoende. Jag tror att jag lider av psykisk oro på grund av att mamma inte har haft äkta känslor gentemot pappa i hela livet, men hon berättar inte för mig något om det. Men när jag får ett brev från pappa och läser det för henne kan jag se att det smärtar henne. Pappa lovade mamma i det brev han skrev till mig att han skulle ge henne ett hus och mark i Ferron i "Emerson County". Hon vill inte ha något att göra med honom eller något av hans löften. Hon skulle inte acceptera det erbjudande han gav henne och så fortsätter det att vara som det alltid har varit. Hon är olyck-lig och egensinnig. Han är omodern och så lider de båda mentalt.

Mamma säger ofta att hon kommer att ha allt detta att lära sig i nästa liv om hon inte gör det nu. Jag får bara en bestraffning och hon vill att jag ska hålla tyst

Ingen officiell uppgift om skilsmässan mellan Asmus och Anna Britta har hittats.

Folkräkningen från 1914 för församlingen från Brigham City nämner Anna Britta Jorgensen som "skild." Asmus gifte om sig 1907, då med Josephine Olson. Efter att Josephine hade dött gifte han åter om sig 1911, nu med Anna Beata Andreason. Det verkar som att en skilsmässa från Anna Britta hade ägt rum före 1907. Båda dessa äktenskap inträffade efter att polygami var olagligt i Utah och därför inte heller var tillåten av kyrkan.

Karaktär och temperament

Anna Cathrines uppriktiga brev till sin man ger oss en glimt av hennes mors personlighet. Dessa citat talar för sig själva.

Jag var tvungen att stanna hemma från konferensen idag för att mamma skulle gå dit. En av oss var alltid tvungen att stanna hemma och passa bebisen och naturligtvis fick mamma gå. Jag har fått lite sömnad från Bro Anderson och när mamma tvättar ser hon att jag inte kan sy. Jag försöker övertyga henne om att hon borde göra lite mindre tvätt och låta mig sy, men hon tror att hon skulle försörja sig på detta. Jag kunde titta in och sedan få del av hennes intäkter. Jag vill inte, så det blir förvirring.

Mamma tvättade varje dag i veckan och hon verkar gilla jobbet. Det verkar inte göra någon skillnad vad jag säger till henne, att hon tvättar precis samma sak

När C.N. (Anna Cathrines bror) skrev för att fråga om en ung dansk kvinna kunde komma att bo hos oss med sin fru och svärmor. Anna Cathrine försökte förklara både hennes mors situation och hennes känslor för detta. Som du förstå, jag bor med mamma och hon gillar inte att ha sällskap av något slag, men hon sa att om hon kom skulle hon göra det bästa hon kunde för henne under omständigheterna.

Du känner ju pappa, vi arbetar båda lika hårt som vi kan för att klara uppehållet. Det är inte särskilt trevligt eller trevligt för någon att vara här eftersom mamma tvättar jämt. Jag stryker och syr och tvättar ibland. Mamma blir så nervös när någon är i närheten. Om hon kommer så kan hon sätta sina saker här och komma hit när hon vill. Vi fixar det lilla rummet på övervåningen och hon kan få en säng där och komma och gå när hon vill. Mamma skulle inte vilja att hon ska stanna här och började sy. Det finns gott om platser att göra hushållsarbete om hon vill och när jag flyttar hem kunde hon komma och stanna och sy också om hon gillade detta. Mamma säger att hon är välkommen under villkoret att det är tillräckligt bra för henne. Du vet att mamma alltid oroar sig för att saker och ting inte är tillräckligt bra. Du får förklara för henne hur obehagligt det är här, så att hon inte blir be-

sviken när hon kommer, om hon gör det. Om jag var hemma, då det inte skulle finnas något hinder. Mamma skulle vilja göra det riktigt trevligt för henne, om hon kunde, men det kan inte bli trevligt under dessa omständigheter. Vi arbetar hårt, mamma och jag men, mamma gillar inte sällskap som du vet.

Anna Cathrine kommenterar ofta hur mycket mamma gör för henne. Detta utdrag sammanfattar hennes känslor.

Du vet ibland att jag klagar till dig om mamma men jag antar att jag inte borde göra det eftersom hon har så många bra drag. Hon brukar passa bebisar och låter mig gå var som helst och när jag vill. Och får många små saker för baby och mig såväl som all mat vi äter. Så jag borde fylla på tvätt och trasor och skrubbb och kvastar. Och jag kommer att försöka vara nöjd tills du kommer och då kommer det att bli ljusare efter ha haft några prövningar.



Joy och mormor Anna Britta.

Mormor

Ett livslångt förhållande mellan mormor Anna Britta och hennes barnbarn upprättades under tiden Anna Cathrine och Joy bodde hos Anna Britta. Det goda förhållandet fortsatte efter att Anna Cathrine hade dött. Anna Britta och dottersonens farfar och farmor delade då på uppfostran. Anna Cathrine skriver om sin mammas tillgivenhet till sin pojke.

Babyn kommer att krama mormor nu, kommer också att få allt han vill. Om han inte får så gör han väsen. Han gillar mormor bättre än mamma eftersom hon skojar med honom så mycket.

Mamma matar baby med bröd och sås. Han gillar det bättre än någonting annat.

En annan dag, när jag inte var hemma, vände han en liten tennpanna upp och ned och ställde sig på den. Satte en liten spole i en liten tennkopp som han hade, skakade koppen och dansade på tennpannan. Roligt mormor, mycket roligt mormor, sa han .

Joy skrev senare om henne:

Min mormor på min mors sida var Anna Britta Jörgensen. Hennes flicknamn var Anderson. Hon var svenska och pratade med svensk accent. Hon gillade att spela kort. (Kanske det är därför jag också gör det.) Hon var väldigt godhjärtad och inte lat. Till exempel, hon tvättade

och strök kläder, kardade ull, vävde mattor och täcken, torkade persikor och stickade strumpor för att tjäna pengar.

Min mormor tänkte mycket på mig. Jag kände henne bättre än jag kände min mamma eftersom min mor dog när jag var ungefär fyra. Jag önskar att jag visste mer om hennes historia. Jag minns en gång att min far hade smittkoppor och hade varit utan arbete så länge att det inte fanns mycket pengar. Mormor Jorgensen kom för att träffa oss. När hon gick, lämnade hon en guldbit på fem dollar. Hon hade inte mycket heller, men vi behövde verkligen pengarna.

Hon brukade ge mig pengar och andra saker. Hon öppnade ett bankkonto för mig och överlämnade det till mig lite tidigt, så att hon inte skulle använda pengarna själv. Min pappa sa till henne att inte ge mig pengar eftersom hon behövde pengarna bättre själv. Då sa hon: "Skall du beröva mig de få nöjen jag har?"

Mormor Jorgensen hade tre barn, två pojkar och min mamma. När morfar lämnade henne tog han den äldsta pojken med sig. Det här var farbror Alf. Alf återvände till Brigham City vid ett senare tillfälle och gifte sig med en ganska stor dansk kvinna med namnet Johanna. De hade flera barn, några av dem stannade i Brigham City och några spred sig och återvände senare.

Farbror Lawrence var den andra sonen. Han och hans fru, moster Anna, hade en liknande situation som pappas och mammas eftersom det dröjde länge tills de fick en dotter.

När jag åkte iväg för ett uppdrag höll mormor mig i armarna och grät och sa att hon inte skulle vara där när jag kom tillbaka. Medan jag var på mitt uppdrag skrev jag till henne och till moster Anna, hennes sons fru. En gång skrev jag till moster Anna och frågade: "Vad är det med mormor?" Tant Anna skrev till mig samma dag och sa att mormor hade dött. Jag längtar efter att möta henne igen. Jag vet att jag inte var uppskattad nog. Men jag vet att hon fortfarande tycker att jag är underbar.

Ett annat barnbarn, Alice Lund, Alfred's dotter, minns följande:

Min fars mamma bodde hos oss i flera år. Hon och min mamma, Johanna, gick mycket bra ihop. Hon var godhjärtad och mjukpratad religiös person. Hon bodde först nära vårt hus. När Edna var bebis flyttade hon in hos oss och bodde där tills hon dog.

Sjukdom och död



Anna Cathrine Christensen

Under 1900–1901 skriver Anna Cathrine ofta om sin mors kamp med "ömma" ögon. Om Anna Britta tvingades ta det lugnare med sitt arbete, noterade hennes dotter detta också.

Hon talade en gång om att läkaren drog ut "vilda hårstrån" från ögonen och kände att dollarn han debiterade var överdriven för tre minuters arbete.

En annan gång fick Anna Britta prästens välsignelse. Mamma har väldigt ömma ögon och kan inte arbeta mycket nu. Hon tål knappt dagsliuset.

Hon slutade med alla typer av medicin och började använda kalla våta förpackningar och olivolja. Ögonen har blivit så mycket bättre och jag är mycket glad för det.

Medan Anna Cathrines son, Joy, var på uppdraget till Illinois (1920-1921), får vi en glimt av Anna Cathrines liv i Brigham igen genom brev till honom. Hon strävar fortfarande efter att vara oberoende och hon är fortfarande stolt över sitt barnbarn och mycket generös mot honom.

C.N. (Anna Cathrines bror) skriver till Joy:

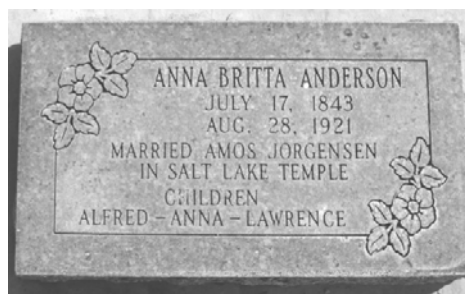
Jag pratade länge med din mormor och läste henne ditt sista brev. Tårarna kom till hennes ögon och hon sa: "Se, jag har hans bild där jag kan se den hela tiden" och "Åh, jag är så stolt över honom". Här är 25 cent, skicka honom några frimärken för det. Han behöver dem.

I juni 1921 C.N. skriver om Anna, "*Din mormor är i sängen hela tiden och är i dålig form.*" Anna Britta skriver inte direkt till Joy (förmodligen på grund av hennes svårigheter att skriva engelska), men hon har sina söner och svärföräldrar. Anna (Malmrose) Jorgensen, skickar honom frimärken, pengar och meddelanden. C.N. skickade också rapporter till Joy om hennes välbefinnande. Under denna tid var det uppenbart att hon hennes hälsa blev sämre.

Lawrence och Anna flyttade till Preston, men Anna kom tillbaka till Brigham i juli för att hjälpa sin svägerska Johanna med sin svärmor. *Har varit i Brigham över 2 veckor nu och väntat på en förändring hos mormor men vi tror inte att hon har så många dagar kvar nu. Det var hennes födelsedag igår, hon fyllde 78 år. Hon är inte så gammal men naturligtvis har hon jobbat hårt i hela sitt liv.*

Den 28 augusti 1921 dog Anna Britta i Alf's hem i Brigham City. Hennes dödsruna dök upp i Box Elder News den 30 augusti 1921.

Fru Annie B. Jorgensen dog i går morgon omkring klockan 11 hemma hos sin son Alfred Jorgensen. Fru Jorgensen har varit sängliggande i ett antal månader. Orsaken till hennes död var allmänna ålderdomsproblem. Fru Jorgensen föddes i Sverige den 17 juli 1843 och kom till Utah för femtio år sedan. Hon har bott i Brigham City i många år och var en trogen kyrko-besökare. Hon var en kvinna med trevligt sinnestillstånd och av ädel karaktär. Hon överlevdes av två söner, Alfred Jorgensen från denna stad, och Lawrence Jorgensen från Preston, Idaho. En dotter, Anna J. Christensen hade föregått henne till andevärlden.



Anna Brittas gravsten på kyrkogården i Brigham City.

Länkar till bra sidor att söka i samt föredrag o artiklar

dödsannonser familjesidan.se
Gravstensinventering grav.rotter.se
Gravar svenskagravar.se
finngraven.se
gravar.se
tidningar tidningar.kb.se
svensk-amreikanska tidningar <http://www.mnhs.org/newspapers/swedishamerican>

lokalhistoria bygdeband.se
foton mm <https://digitaltmuseum.se/>
Riksantikvariatembetet kringla.nu

<https://www.lantmateriet.se/sv/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor>

svenskt biografiskt lexikon <https://sok.riksarkivet.se/sbl>
runeberg.com
<http://www.isof.se/sprak/namn/ortnamn/ortnamnsregistret.html>
förkortningar riksarkivet förkortningar

Youtube

källkritik Michael Lundholm föreläsning om källkritik 27/8 2019
kriminalvård Kriminalvårdsanstaltens historia 1846-1914 5 avsnitt
emigrantforskning emigrantforskningskurs i 4 delar med Ewert Arwidsson

släkthistoria.se
<https://slakthistoria.se/slaktforskning/kyrkbocker/dopvittnen-avslojar-familjens-natverk>

bokstäver <http://www.fyrisfonts.se/>

hitta folk idag Ratsit.se
Birthday.se
Mrkoll.se

fyrpersonalregistret fyr.org

bloggar rötter.se/blog
<https://anforskning.wordpress.com/>

hitta fastigheten
http://webbutik.riksarkivet.se/shop/25093/art68/18705268-41cef4-hur_hittar_jag_mitt_torp_i_arkiven

	Olof	Lars Olofsson Född 15 feb 1746 Död 19 mar 1819 i Dotorp, Torsby (O)	Andreas Larsson Född 1 feb 1777 i Dotorp, Torsby (O) Död 19 jan 1834 i Dotorp, Torsby (O)	Samuel Andreasson Född 6 jun 1816 i Dotorp, Torsby (O) Död 20 jan 1884 i Rönneröd, Torsby (O)	
Nils Persson -1748 Marit Helgesdotter -1757 Jon Olofsson	Per Nilsson 1713-1780 Anna Jonsdotter 1713-1772	Anna Persdotter Född 1752 Död 3 mar 1805 i Dotorp, Torsby (O)	Margaretha Svensdotter Född 1 sep 1781 i Skåra, Solberga (O) Död 3 nov 1851 i Dotorp, To		
Börje Ambjörnsson -1724 Gunnur Larsdotter -1699 Måns Gustavsson 1675?-1748 Ingeborg Andersdotter 1691 Olof Torbjörnsson -1729 Maret 1670?- Sven Persson 1657?-1744 Elin 1663?-1747	Ambjörn Börjesson 1698-1758 Ingegerd Månsdotter 1712-1772 Bengt Olofsson 1702-1778 Maret Svensdotter 1699-1775	Sven Ambjörnsson Född 14 dec 1742 i Solberga (O) Död 19 apr 1824 i Skåra, Solberga (O) Maret Bengtsdotter Född 1744 i Lökeberg, Håлта (O) Död 22 jul 1796 i Skåra, Solberga (O)			
Pehr Andersson 1687-1734 Ingeborg Halvardsdotter -1 Anders Henriksson 1713-178 Anna Larsdotter 1715-1784 Bryngel Andersson -1748 Elsa Torstensdotter 1680-174 Anders Jernsson 1680-1755 Anna Svensdotter 1696- Lars Olofsson -1737 Börta Rasmusdotter	Lars Persson 1720-1800 Anna Andersdotter 1734-1808 Olof Bryngelsson 1700-1758 Kerstin Andersdotter 1714-1784 Hans Larsson 1729-1790 Cecilia Svensdotter 1731-1803 Olof Karlsson 1746-1810 Börta Christiansdotter 1737-1791	Pehr Larsson Född 1755 i Brunnefjäll, Torsby (O) Död 2 maj 1824 i Hollsunga, Torsby (O) Anna Olofsdotter Född 13 mar 1755 i Staby, Torsby (O) Död 25 dec 1833 i Hollsunga, Torsby (O) Sven Hansson Född 16 mar 1768 i Torsby Sörgård, Torsby (O) Död 28 dec 1815 i Torsby Hallbjörntorp	Johannes Persson Född 2 nov 1800 i Staby, Torsby (O) Död 23 nov 1871 i Torsby Hallbjörntorp	Regina Johansdotter Född 8 sep 1829 i Torsby (O) Död 29 maj 1883 i Rönneröd, Torsby (O)	
Karl Olofsson 1722-1798 Kerstin Olofsdotter 1715-178 Christian Danielsson Nös 1 Karin Nilsdotter 1705-1769		Elin Olofsdotter Född 22 nov 1773 i Hallbjörntorp, Torsby (O) Död 23 maj 1837 i Torsby Hallbjörntorp	Charlotta Svensdotter Född 10 dec 1799 i Torsby Död 10 jun 1838 i Torsby Hallbjörntorp		
<p>Proband Johan Alfred Samuelsson Född 26 nov 1876 i Rönneröd, Torsby (O) Död 5 dec 1959 i Skårby, Kareby (O)</p>					